

4.10.2011

POLIISIN TULOSOHJAUKSEN JA VOIMAVAROJEN KOHDENTAMISEN KEHITTÄMINEN**Asettaminen**

Sisäasiainministeriö on tänään asettanut työryhmän poliisin tulosohtauksen ja voimavarojen kohdentamisen kehittämiseksi

Toimikausi

Työryhmän toimikausi on 4.10.2011 - 29.2.2012.

Työryhmä valmistautuu tarvittaessa esittelemään työnsä alustavia tuloksia Pääministeri Kataisen hallituksen strategiatyöskentelyssä alkuvuodesta 2012.

Tausta

Pääministeri Kataisen hallitusohjelman mukaisesti hallitus hyväksyy poliisin resursseista pidemmän aikavälin kokonaissuunnitelman. Edelleen hallitusohjelman mukaisesti poliisipalvelut turvataan koko maassa. Tavoitteena on vakiinnuttaa poliisien määrä vähintään nykyiselle tasolle koko vaalikaudeksi. Poliisin tulosohtausta ja voimavarojen kohdennusta linjataan ministeriön johdolla.

Poliisihallitus ja sisäasiainministeriön uudenmuotoinen poliisiosasto aloittivat toimintansa 1.1.2010. Poliisin hallinnosta annetun lain (14.2.1992/110) 1 §:n mukaisesti sisäasiainministeriö vastaa poliisin toimialan ohjauksesta ja valvonnasta sekä erikseen ministeriölle säädettävistä poliisin toimialan tehtävistä. Lain 4 §:n mukaan Poliisihallituksen tehtävänä on sisäasiainministeriön ohjauksen mukaisesti muun muassa suunnitella, kehittää, johtaa ja valvoa poliisitoimintaa ja sen tukitoimintoja; vastata poliisin tehtäviin liittyvien kansalaisten palvelujen tasapuolisesta saatavuudesta ja laadusta maan eri osissa sekä vastata poliisiyksiköiden tulosohtauksesta ja voimavarojen suuntaamisesta niille.

OECD:n maa-arviossa (2010) Suomen valtionhallinnon tulosohtausjärjestelmän katsottiin osittain epäonnistuneen toiminnallisten tavoitteiden ja laajempien yhteiskunnallisten vaikutusten yhdistämisessä. Tulostavoitteiden asettamisen ja budjetin toteuttamisen välinen yhteys todettiin heikoksi. OECD:n mukaan tulosohtaus, strateginen suunnittelu ja kehysvalmistelu tulisi kytkeä nykyistä paremmin yhteen.

Sisäasiainministeriön tilinpäätöskannanotossa vuodelta 2010 todetaan seuraavaa: ”Poliisin tulosohtausjärjestelmän kehittämistä jatketaan edelleen poliisin hallintorakennemuutuksen tavoitteiden mukaisesti lähtien siitä, että poliisitoimen strateginen ohjaus ja linjanvedot kuuluvat ministeriölle ja operatiivisen toiminnan johtaminen Poliisihallitukselle.”

Valtionhallinnossa on käynnissä useita tulosohtaukseen ja tulosohtauksen kehittämiseen liittyviä kehittämishankkeita. Valtiovarainministeriö on käynnistänyt 22.2.2011 hankkeen (VM/010:00/2011) valtiokonsernitason tulosohtauksen edelleen kehittämiseksi. Hankkeen tavoitteena on nykyistä kevyempi tulosohtausjärjestelmä, joka tukee tavoitteiden tiiviimpää suhdetta valtioneuvostotason ja koko hallinnon tavoitteisiin. Myös valtioneuvoston kanslia on kehittänyt tulevaa vaalikautta varten valtion konser-

nitason poliittista ohjausta (ns. KOKKA -hanke). Lisäksi sisäasiainministeriö on asettamassa hanketta koko sisäasiainministeriön hallinnonalan tulosohjauksen kehittämiseksi. Hankkeen tavoitteena on tehdä esitys uusimuotoisesta sisäasiainhallinnon tulosohtausjärjestelmäkokonaisuudesta. Uudistuksen myötä sisäasiainhallinnon tulosohtausjärjestelmä vahvistuu mm. toimintojen yhtenäistymisen ja selkeytymisen myötä.

Eduskunnalle annettavassa talousarvioesityksessä vuodelle 2012 poliisin toimintamenomomentille esitetään 699 965 M€ määrärahoja. Alustavat määräraha-kehukset vuosille 2013-2015 ovat seuraavat: S 2013: 693 697 M€, S 2014: 680 109 M€, S 2015: 675 109 M€. Määrärahojen supistuminen johtuu erityisesti hallituksen sopimista toimintameno-äästöistä: esimerkiksi poliisitoimelle hallitusohjelmassa kohdennettu 10 M€ säästö vuoteen 2015 mennessä. Poliisin määrärahatilanteen haasteellisuutta lisää poliisin toimintamenoissa oleva merkittävä nousupaine erityisesti toimitilakuluissa ja palvelujen ostoissa.

Poliisihallitus on vahvistanut paikallispoliisin resurssimallin 23.6.2010 (POHADno 2010/2137) ja valtakunnallisten yksiköiden resurssimallin 29.6.2011 (POHADno 2010/2011/2102).

Poliisi 2020 - Poliisin pitkän aikavälin henkilöstötarpeiden suunnitelmaa pohtinut työryhmä teki vuonna 2009 esityksen poliisin henkilöresurssitarpeesta vuoteen 2020 mennessä (Poliisi 2020 - Poliisin pitkän aikavälin henkilöstötarpeiden suunnitelma, sisäasiainministeriön julkaisuja 5/2009). Suunnitelman seuranta ja päivitys valmistui maaliskuussa 2010 (Poliisi 2020 - Poliisin pitkän aikavälin henkilöstötarpeiden suunnitelman seuranta ja päivitys, Sisäasiainministeriön julkaisut 16/2011).

Poliisilaitosten ja niiden palvelutoimistojen sijaintipaikoista päätetään sisäasiainministeriön päätöksellä. Voimassaoleva päätös sijaintipaikoista on annettu 16.11.2007 (1038/2007). Sisäasiainministeriö tekee päätöksen myös muiden poliisin palvelupisteiden sijaintipaikoista. Keskusrikospoliisin, Suojelupoliisin ja Liikkuvan poliisin toimipaikoista päätöksen tekee Poliisin hallinnosta annetun asetuksen (15.3.1996/158) 7-9 §:n nojalla Poliisihallitus. Poliisin toimitilamenoissa on merkittävää nousupainetta. Kun toimitilamenojen määrän on arvioitu olevan noin 68 M€ vuonna 2011, on arvio vuoden 2015 osalta jo 85 M€.

Tavoite

Hankkeen tavoitteena on pääministeri Kataisen hallitusohjelman mukaisesti tehdä esitys poliisin tulosohtauksen ja voimavarojen kohdentamisen linjauksista sekä poliisin pidemmän aikavälin resursseista. Hallitusohjelman mukaan poliisipalvelut turvataan koko maassa.

Hankkeen tavoitteena on osana poliisin tulosohtauksen kehittämistä arvioida poliisitoimen resursseihin, painopisteisiin ja resurssien jakoon ml. poliisin palveluverkkorakenne liittyvät kehittämistarpeet ja tehdä asiaa koskevat tarpeelliset linjausesitykset.

Poliisin tulosohtausprosessiin liittyvät kehittämistarpeet arvioidaan osana koko sisäasiainministeriön hallinnonalan tulosohtauksen kehittämistä, eikä sitä tarkastella tämän työryhmän toimesta.

Tehtävä

Työryhmän tehtävänä on poliisin tulosohtauksen kehittämiseen liittyen arvioida poliisitoimen resursseihin, painopisteisiin ja resurssien jakoon ml. poliisin palveluverkkorakenne liittyvät kehittämistarpeet ja tehdä asiaa koskevat tarpeelliset linjausesitykset:

1. kartoitetaan nykytila kehittämistarpeineen ja vahvuuksineen,

2. tuetaan strategista näkökulmaa, joka yhdistää poliisin toiminnalliset tavoitteet laajempien yhteiskunnallisten vaikutusten saavuttamiseen,
3. poliisin tulossopimusmenettely mahdollistaa yhtenäisen ja tehokkaan tulosohejausketjun ministeriötasolta poliisin operatiiviselle tasolle saakka,
4. poliisitoimen tulosindikaattorit, tulostavoitteet sekä henkilöstö- ja rahoituskehykset muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden,
5. huomioidaan ministeriön ja Poliisihallituksen välinen tehtäväjako ministeriön vastatessa strategisesta johtamisesta ja Poliisihallinnon operatiivisesta johtamisesta,
6. varmistetaan poliisitoimen kustannusrakenteen tarkoituksenmukaisuus ja tehdään esitys voimavarojen kohdentamisesta poliisitoimelle myönnettyjen määrärahojen puitteissa,
7. tehdään hallitusohjelmassa edellytetty kokonaissuunnitelma poliisin pidemmän aikavälin resursseista,
8. tehdään esitys poliisin palveluverkkorakenteesta siten, että se tukee poliisin tehtävien toteuttamista ja kustannustehokkuutta,
9. tekee esityksen Poliisiammattikorkeakouluun sisään otettavien opiskelijoiden määrästä kehyskaudella,
10. tehdä muut tarvittavat linjausesitykset.

Organisointi

Työryhmään nimetään suostumuksensa mukaisesti seuraavat henkilöt:

Puheenjohtaja:

Kauko Aaltomaa, osastopäällikkö, sisäasiainministeriön poliisiosasto

Jäsenet:

Mikko Paatero, poliisiylijohtaja, Poliisihallitus

Sauli Kuha, poliisijohtaja, Poliisihallitus

Jukka Aalto, talousjohtaja, Sisäasiainministeriö

Hannu Taipale, lainsäädäntöneuvos, Valtiovarainministeriö

Markku Luoma, poliisipäällikkö, Keski-Suomen poliisilaitos

Kari Rantala, poliisineuvos, Liikkuva poliisi

Sanna Heikinheimo, suunnittelujohtaja, sisäasiainministeriön poliisiosasto

Yrjö Suhonen, puheenjohtaja, SPJL

Työryhmän sihteeri:

Markus Syrjänen, ylitarkastaja, sisäasiainministeriön poliisiosasto

Työryhmä voi käyttää työssään tukena tarpeelliseksi katsomiaan asiantuntijoita.

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (8.8.1986/609) 4a §:n mukaan toimielimissä tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Työryhmän kokoonpano ei täytä tasa-arvolaissa asetettua minimivaatimusta toisen sukupuolen osalta. Laissa mainittuna erityisenä syynä poiketa osuudesta mainitaan:

- Asetettavan työryhmän tavoitteena on koota yhteen paras poliisitoimen tulosohtaukseen liittövä asiantuntemus.
- Ryhmän jäsenet edustavat laajasti poliisin toimialan eri toimijoita. Ryhmässä edustettuina olevilla tahoilla ei ole ollut esittää ryhmän jäseniksi riittävästi naispuolisia asiantuntijoita.

Kustannukset

Työryhmän työ tehdään virkatyönä.

Työryhmän muut kustannukset maksetaan momentilta 26.10.014.

Sisäasiainministeri

Päivi Räsänen

Kansliapäällikkö

Ritva Viljanen

JAKELU

Työryhmän puheenjohtaja, jäsenet ja sihteeri
Sisäasiainministeriön osastot ja erillisyksiköt
Hallinnonalan virastot ja laitokset
Vähemmistövaltuutetun toimisto
Syrjintälautakunta
Valtiovarainministeriö/hallinnon kehittämisosasto

TIEDOKSI:

Ministeri
Valtiosihteeri
Erityisavustajat